

נספח 32:

פניית ועד המושבה חדרה לארגון הפקידים והאמרכלים באמסטרדם - כ"ז בניסן תרס"ג¹

[בעז]הי"ת יום ו' עשק [ערב שבת קודש] י"ב ימים למספר ב"י [בני ישראל] [=כ"ז
בניסן] שנת תרס"ג לפ"ק מושבה הקדושה חידרה שת"ו [שתבנה ותכונן]

<---> תרס"ג לפ"ק

[הש]כנו לרי"ח ז"פ בכ"ח סיון תרס"ג לפ"ק

כבוד הרבנים הג' המצדיקי הרבים אשר כהככבים יזהירו גבאי ואמרכלי עה"ק שת"ו

בעיר התהלה אמסטרדם ה' שמם ינון לעולם ועד ויזכו לאורך ימים טובים אמן

אחדש"ה הנה כאשר קשבו רק קשב כי יש שבר אצליכם התעוררה רוח קדושה וטהרה לדבר גדול וקדוש, היינו להתחבר יחד יראי ה' וחושבי שמו הקדוש לבוא על נדיבות ולאסוף מעות מכל איש ירא וחריד אשר ידבנו לבו הטהורה להיות אחי עזר וחי סמך לאיזו אחינו ב"י העובדים עבודת הקודש בזעת אפם על הררי ציון השוממה והחורה היראים והחרידים לדבר ה' ולשמור חוקיו ומצוותיו לבלי לעבוד אדמתם כלל בשנה הזאת היא שנת השמיטה ועבור זה מטה ידם ואף כי בשנה הזאת שנת השמיטה גופא נישאר להם מעט פרי תבואה של שנה העברה להחיות בדוחק גדול את נפשם ונפש ב"ב ובאין עבודה מכרו גם את בהמתם ואכלו את כספם. אבל כעת על להבא יש שאלה גדולה מה נאכל? מאין יקחו עד יגיע סוף שנה הבאה אי"ה ויבוא תבואות של השנה אחרי שנת השמיטה אחרי כי עוד לא צוה ה' יתברך את ברכתו המפורש בתורתו הקדושה ועשת את התבואה לשל השנים, ולכן אף כי יש בעוה"ר הרבה קאלאניסטים אשר רוח החופש נוסס בקרבם מעיר מולדתם וגם פה ארץ הקדושה לא שבו מדרכם הרעה ולדאבון לבכנו חרשו בעצמם וזרעו בלי שום היתר והפרו חוק והד"ת ר"ל אבל ת"ל עוד לא אלמן ישראל מאנשים יראים וחרידים ויש הרבה בכמה מושבות של אחב"י פה ארץ הקדושה וגם במושבתינו חידרה אשר העמידו עצמם בסכנת רעב ר"ל ושמרו ד"ת תורתנו הקדושה ולא זרעו אדמתם והניחו אותה בור כרצון ה' ויש גם איזה אשר הניחו גוים לזרוע אדמתם והמה יקחו מזה אך למסי הממשלה, והמה כעת במצב רע ומסכן מאוד אשר אם חלילה לא יגיע להם איזה עוזר וסועד יוכרחו חלילה לעזוב את הארץ כי זאת ידוע ומפורסם אשר כל תומכי הישוב הן חברת יק"א והן הוועד התמיכה מאדעסע מרוסיע המה אנשים חפשים ואינם שומרי התורה ולבד שאינם עוזרים כלל למי שרוצה לשמור התורה הקדושה עוד ירדיפו אותו עד שידם מגעת אוי לאזנים שכך

1. UVA, Allard Pierson Depot, OTM: Hs. Ros. PA 216:40.

שומעות, ולכן דעת לנכון נקל כמה גדול המצוה הרבה הזאת למי שיעורר עצמו לעזור בימין צדקו לאכר השומר הדת ובפרט מצות שביעית אשר על ידי עון המר הזה הדבר והמגיפה מתרבה בעולם כמפורש בהמשנה במסכתא אבות וגם על ידי עון הזה גלו ישראל מאדמתם וכל שכן שמעכב הגאולה העתידה וכל איש אשר יסיעה לדבר מצוה הרבה הזאת לעזור להיושב בהארץ לשמור השמיטה כד"ת בודאי תהי' לו חלק בהמצוה הזאת אשר היא מצות התלויות בהארץ אשר לא אפשר זאת לקיים בחוץ להארץ אף בעד כל הון וגם תביא גאולת הארץ, וגם מצות פיקוח נפשות רבות כי שומרי הדת בהמושבות עומדים ר"ל בשפל המדריגה עד מאוד באין עוזר ותומך כלל מן בעלי הטובות, ואם אתם אדונים תזכו במצוה הרבה הזאת תעשו כזה קידוש השם גדול אחרי כי יראו מפירי הד"ת כי גם יש משגיחים וגואלים גם לשומרי התורה כד"ת שלא ימוטו חלילה ממצבם לגמרי ויוכלו לעבוד ולהכין הכל לעבודה של שנה אחרי השמיטה בהיתר ולא באיסור ועושי רשעה ועולה תקפץ את פי' הקיצור לאנשים רמי המעלה כמוכם יספיק הקיצור ואם יעזור ה' הטוב כי תוציאו המצוה הרבה הזאת אי"ה בקרוב לפעולת ידיים ותהי' באפשרכם לעזרינו בתמיכה שיש בו ממש לתמוך בידי עובדי ארץ הקדושה על פי דרך התורה והיראה תהי' מטובכם לשלוח התמיכה ליד הרבנים הכאונים רבני עה"ק ירושלים שת"ו והמה יבררו ע"י אנשים נאמנים ביד מי לתמוך בזה והעיקר לשלוח ליד הרב הגאון הצדיק המפורסם ר' יוסף חיים זאנענפעלד שליט"א בעה"ק ירושלים שת"ו והוא בודאי יקח הטורח הזה על עצמו לידי על בורי' למי ראוי לתמוך במעות הקדשים הזאת יען הוא יבוא לפעמים בהמושבות ויודע תוכן הדברים עד כמה מגיע הדבר והוא ברוב צדקתו יכלכל הדבר כמשפט בטוב טעם ודעת וגם לנו הח"מ יטיבו נא לכבדינו בתושבתכם על האדרעסע הכתובה למטה דברי המשתחוים מול הדרת כבודכם מרחוק ומצפים שיתנו מקום לדברינו אלה הנאמרים באמת וצדק ולא ישיבו ריקם חלילה מברכם בכל מילי דמיטב ובכל הברכות המופרש [=המפורש] בתורה ובכל מילי דמיטב ומצדיקי הרבים כמוכם יזהרו כהככים לעולם ועד מכבדם ומוקים כערכם הרם ומעתירים לה' הטוב בעד בריאתכם ואשריכם והצלחתכם

נאום יהודא ליב פראנק ראש וועד המושבה פה חידרה
 נאום שלמה אביגדור ב"ר חיים דוב² שוב דמושבה "חדרה" ת"ו
 אליעזר וואלפבערג
 No. 720

חותם מנהל מושבה "חדרה" ת"ו

Adresse
 Mr. Jehouda Leib Frank
 In Palestina pres
 Jaffa Colonie Chederah

2. ר' שלמה אביגדור לויין.

